

Nepodpisani se dopisati ne mogu. Pripisana se pisma, oglašati itd. tiskaju po običnom cenu i po dogovoru. Isto tako je se priznati. Novci se salju poštaškom napisicom (faksimile postale) na administraciju "Naše Sloga". Ime, prezime i najbliži pošt ugovoriti.

Komu list ne dodje na vreme, neka to je ovaj odgovarajući u otvoreno pismo, sa kojim se ne plaća poština, ako se izvama napisće: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Nekog razloga malo stvari, a naša Sloga sve pokvarila." Nar. pol.

Odgovorni urednik i izdavatelj Mate Mandić.

Tiskara konsorcija lista "Edinstvo" ulica Carinija br. 12 u Trstu.

Dr. Rizzi je zbilja interpelovan.

Čitalo se je u novinah, da je njegova preuzvišenost gospodin ministar-predsednik vratio brzjavne prosvjedo proti hrvatskoj gimnaziji u Pazinu; i da su ga radi toga zastupnik dr. Rizzi interpelovati. I dr. Rizzi je zbilja interpelovan gospodinu ministra-predsednika. Dogodilo se jo to dne 31. januara 1899., poslije dan prije odrođenoga zasjedanja carovinskoga veda. Osim njega podpisali su intertelovanju talijanski zastupnici, primorski i tirolski, takozvani klerikalni i takozvani liberalni (sve jedna pašta); na daljo razni članovi njemačkoga veleposjeda, medju njima i bivši ministar trgovine dr. Bärnreutter i češkići za ministarstvom grof Stürtz; te njemački liberalni i njemački nacionalni. Od Njemačke opozicije manjkaju njimi još samo antisemiti i skupinice Senerer-Wölf. U interpelaciji se veli, da je namjeravano ustrojenje hrvatske gimnazije u talijanskom gradu Pazinu izazvalo u Istri i u drugih po Talijanu obituvenih zemljah najveću razdraženost. Ta razdraženost je za to tolika, jer se namjeravanim ustrojenjem nezadovoljava pravoj potrebi slavenskih naroda, koji u Istri stanuju, nego se u njoj vidi koncesija dana iz političkih razloga i svrhe poslavene, koncesija, koju je jedno povredajeko ikonog posjedovnoga prava Talijana. Poslije toga razdraženja bilo su nebrojeno prosvjedno (protestno) izjave u Primorju i Trentinu, koje kaže, kako osjetljivo je vlast uvrđena talijanski život. Občinska zastupstva i prosvjedne skupštine dale su izražaj čuvstva puka. Prihvaćeno odluke, kojima se je prosvjedovalo (protestiralo) proti neopravdivoj naredbi vlade i zakona 21. decembra 1867. br. 142., barem na znanju uzeti. Ali dogodilo se,

što se težko kad u ustavnih državah dogodilo; nemesto, da je gospodin ministar-predsednik dao naprosto povratiti brzjavke na občinsku načelniku i predsjedniku puščak skupština. Obziru na to, da se takav postupak gospodinu ministru-predsjedniku nemože dovesti u sklad sa spomontnim zakonskim ustanovama, pita ga dr. Rizzi i pitaju s njim ostali podpisani, kako može opravdati gori spomenuto vratjanje brzjavke?

Mi smo ovim izjavili cilju interpelaciju gospodinu dra. Rizziju i drugova, ne možda radi njezino vrijednosti; nego za to, da svaki može suditi njzinu nevrijednost, da svaki može viditi mudrost i dr. Rizzi-a i supotpisateli, evictu talijanskog austrijskog i ovetu njemačkih hrvatiju.

Težko da se ministar-predsednik kada na tu interpelaciju odgovori. Al' ako bi bio, kako bi mu bila lakač posao, i na temelju činjenica, i na temelju zakona.

Javni navod, da je Pazin talijanski grad, odbio bi kao skrajnu drživoti, nedostojnu pravih muževa.

Odbio bi nadalje kao ludoriju, nedostojnu ljudi, koji se broje medju izobrazene, viči o slavenskih narodil u Istri, kad se zna, da se hrvatsku gimnaziju ustraja za hrvatski narod u Istri, koji sam, bez braće Slovensaca, broji mnogo više nego li Talijani u Istri.

Kad bi nadalje, kao ludoriju, nedostojne bile su nebrojeno prosvjedno (protestno) izjave u Primorju i Trentinu, koje kaže, kako osjetljivo je vlast uvrđena talijanski život. Občinska zastupstva i prosvjedne skupštine dale su izražaj čuvstva puka. Prihvaćeno odluke, kojima se je prosvjedovalo (protestiralo) proti neopravdivoj naredbi vlade i zakona 21. decembra 1867. br. 142., barem na znanju uzeti. Ali dogodilo se, je,

kad se zna, da su i u toj Istri, uza sve napore Talijana i njihovih službenih poslovnika, Hrvati i Slovenci u većini prema Talijanom, i da su si ti Hrvati i Slovenci svjestni svoje narodnosti, te neće, da se jih rabi u talijanskoj konvencijskoj svrhi.

Rekao bi mu na dalje, da je razdraženost, u koliko je bijake medju Talijani, unjetna, da ju je stvorila talijanska vladajuća kluka medju sobom, da je plasala, da uzmogne govoriti i pisati u razdraženosti; da je vlasta sa svojim postupkom uvredila možda osjetljivu kluku, al' da nije uvredila talijanskoga življa u njegovoj skupnosti, posto su na skupštinih nji izražalo čuvstva talijanskoga pučanstva, nego samo klike i njejinih plaćenika. Za dokaz tomu mogao bi mu poslužiti sa skupštinih sazvanih u Tratu, koja se pak nije mogla obdržavati, jer je zabilježeno talijansko pučanstvo Tratu; te sa skupštinih sazvanih u Pazinu, u kojoj su došle ženske, djevojke obojeg spola, sluge i služkinje, plančari njego gospode, a od kojih se je daleko držalo pučanstvo i Pazin-grada i planinske občine.

Kad bi ministar-predsednik, odgovarajući na interpelaciju dra. Rizziju i drugova, svršio sa takovim i sličnim činjenicama, onda bi končano zaključio sa zakonskim ustanovama, to mu rekao: po članku 11. rednog temeljnoga državnoga zakona imade doista svaki pravo mohili ili poticje, ali zastupstvu i skupštine talijanske nisu znate mohili nego prosvjedi ili proteste i zahtjeve, i to skrtno lažne i držovite; po članku 13. imade doista svaki pravo izraziti u medjali zakona slobodno svoje mišljenje; to mišljenje makar kako su zaustupstva i skupštine talijanske slobodno izrazile, al' vlasta nebijanje dužna privlati tega mišljenja i imala je pravo vratiti ono nego li Talijani u Istri.

Kad bi bio, mogao bi navesti stotinu i stotine dokaza, da se ustrojenje hrvatske gimnazije zadovoljava pravoj potrebi hrvatskoga naroda Istre, za koje zadovoljenje prosi taj narod zajedno sa Slovencima Istre već četvrt stoljeća; to mu zabrusiti, da nije to političku koncesiju, nego kulturnu potrebu, da netreba poslaviti venjivati ono, što je slavensko, da se hrvatskom gimnazijom u Pazinu nevrijedno jezikovno posjedovao pravo Talijana. Pri tom bi mu također mogao, pa čak i mimo, zagrimiti, da već jednom prestane i on i njegov drugovi proglašavati srednju i zapadnu Istru zajedno sa Pazinom za talijanski posjed, za talijansku pokrajjinu,

svoju dvojaku svrhu, zemaljsku i nadzemaljsku. Valju nam napredovati u znanosti u okviru naša vjere. Svaki drugi napredak sličan joj stvara sagradjenoj načeljku. Neuk čovjek nije kadar uvisio Bogu ljubiti i moliti; on će ga možda ljubiti i moliti radi svoga zemaljskoga dobra, a ne u viši, vrhunarski razlog. Pravi napredak ljudstva jedino se osniva na vjeri i nabožnosti. S toga već samo ovaj razlog ponukuje svećenstvo, da so tri o krasnom pjevanju u crkvi. Svećenik da što potrebujete da se u tom pomoćnika. Ovaj valja da je dušom i tjerom odan crkvi, da je prožet vjernom i da je valjano upućen u pjevanje. Mora da bude naobražen. Od ne valjano odgojuje i ne naobražava, k tomu malovjerno pjevanja - orguljaša, očekivati je male i kratkotrajne korist.

Takav može dapače puno štetovati. Valjano, valjano odgojuje inteligencije male je u Istri; ako se stošta takovih nadje, drže se daleko od crkve i njenog pjevanja, nekoj dakkako i slobog zvaničnih posala. Pogotovo takovih nema u našim seljima. Tu se redko jedini svećenik i učitelj. I trgovaci i zanatlija tu manjaju; ovi su u gradu talijanskemu. Ako je već koji, dobro je, da znade svoje imo podpisati; dalje učili nisu i ne mare više znati, na žalost!

Sav po tom rad oko naobrazbe pada na pleć svećenika i učitelja; pretežnje dio na ovoga predstavljenja, jer njeza se obično svakako utiskava i riva, gdje valju trptiti. Učitelj nek bude crkveni pjevač i svirač. Na to je pozvan po svomu zvajanju više nego itko drugi. Ta pjevanje je možno uzgajivo sredstvo i dio obuke. To dobro zvuči pušči učitelji, pa i mnoštvo prema

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku, osim 2. febrara, 6. aprila, 11. maja, 1. junija, 29. junija, 2. nov. i 28. dec. Nedjeljni dopis se ne vrati.

Nebilježljivi listovi se ne primaju. Predplata poštarnom stoji 5 for. za sekcije 2 for. na godinu. Razmjerno 20 for. i 1 for. na godinu. Izvještajne carevine više poštarnina.

Na malo jedan broj 5 vč.

Uredništvo nalazi se u ulici Farneto broj 14.

Občinski izbori u Veprincu.

Občina Veprinac.

Občina Veprinac medjasi na občine Volosko-Opatijsku, Kastavsku, Boljunišku i Lovranišku; i proteže se od vrh Učke do mora. Jos je prilično prostrašta. Stanovnika pako ima tek oko 2000, tako do spada po broju stanovnika među najmanje u Istri. Stalo bilo je god. 1890. svih 1889., i to 38 Niemaca, u ječelištu predjela Opatijskog, koje se proteže i po Veprinacu občini, 1 Talijan, 22 Slovenca; svih ostali su Hrvati.

Talijanska uprava občine.

Tko ne poznaje naše istarske odnose, krizat će se, kako je to moguće, da ima talijansku upravu občina, koja broji samo jednog u Talijanu. A ipak je tako. Ved dvije izborne periode upravljaju njom pristase talijanske stranke.

Za e. kr. kotarskoga glavara Alojzija Fabiani-je u Veprinackoj občini da upravi umjerena slavenska stranka. On može to i, pisati svojim predstavljenim oblastim, i ova mu mogu vjerovati. Nam, koji poznamo stvari i osobe, nemože je dati popiti. U Istri obsteje su dve stranke, hrvatsko-slovenska i talijanska. Tko kaže, da je i treća, taj ili je obsijen ili hoće da obsijeni druge.

To pokazuje bar i občina Veprinacka svakom onomu, koj može i hoće videti. Občinski glavarstvo Veprinacko dopisuje zadnjih godina sa oblastima samo talijanski, i ove nju tako pišu. Obstoji li u tom označi umjerena slavenske stranke? — Občinski načelnik Veprinacki stiće se k

okolnosti uspijeti u crkvi pravilnim pjevanjem; trude se, da uvedu u crkvi priznato pjevanje, a da odstrane iz nje nedostojno vikjanje i nadvikjanje, koje se čuje u ladanjskim crkvama među našim pukom. To nastojanje oko crkvenog pjevanja moralo bi sve učitelje i svećenike dašom i tjerom zaokupiti. Crkvi mora biti stalo do pjevanja koliko i do same službe božje; obavde se upodupnjuje, a pjevanje se smatra smrtnim dielom svih crkvenih obreda. Sveti misa da krištanini zaokupiti dušu i moliti će se skrušeno; lipa pak pjevanje podignuti će mu dušu i sredstvo, gdje krištanin traži syoga Otea nebeskoga. Krasan pjev uz sveti čin, čuvstva i mišljenja poobožnici nosi nad zemaljsku prislušku u stan božjih obdarivanika. To je najkrasnija, najpodpunija i Bogu najmilija molitva: molitva bogoduhuljica osjećaju i svetih misli. Među pak posveta občara zvano pjevanje drobne dječice, pratio u skordi oružju i harmoniju. Pred par godina putovali su noć, da dostignem grad i sjedište svojih vojničkih vježbi. Stiglo jutrom i podjeli u crkvu. Dječici i djevojčici glasovi pratili su harmoniuma crkveno pjevanje. Slušali zapanjeno, pohožno, zamislih se na blednu Istru — i oči moje osrće se sasumi. — Što sam ja u taj blazeni trenutak osjećao, to bi zaista bio i svaki drugi naobjavni Hrvat, a kako li ne bi istarsko-hrvatski učitelj i svećenik. Ovi stalni sam, znaju što je lijepo i dobro i plemeno, pa i želju imam, da naši se učitelji nekoj mogu učiti.

Sav po tom rad oko naobrazbe pada na pleć svećenika i učitelja; pretežnje dio na ovoga predstavljenja, jer njeza se obično svakako utiskava i riva, gdje valju trptiti. Učitelj nek bude crkveni pjevač i svirač. Na to je pozvan po svomu zvajanju više nego itko drugi. Ta pjevanje je možno uzgajivo sredstvo i dio obuke. To dobro zvuči pušči učitelji, pa i mnoštvo prema

i domovinu. Što je za oko svjetlo nehesko, to je za srecu i dušu odabranje pjevanje. Pjevanje udešeno prema duhu zapuštena u dušu naroda, kadro ga je probuditi, osvjetiti, daje mu odusjevljenja, da radi a da ne malakse i da ne pale u mrtvilo nerada. Francuzek nek bude za primjer. Marseillesa većina je uzradila i koristila za francuzku narod sa svim političkim traktatima i književinom. Podajmo i mi narodu našemu njezivu Marseillesu, a to samo jednu. Al da ova sama jedna prodre u sve sloje naroda, te da ju on poprini umom i sreci i da postane ono, što je Francuz ujevava; treba ga na to pripraviti velemučnim i dugotrajnim radom. Nije to posao od jedne godine, već se hoće truda i rada. Da Hrvate može odusjevit jedna hrvatska Marseillesa, kao što je ova Francuze, treba da se oni popuni do višeg stepena naobrazbe. Jer da bismo mi danas u svakoj i najmanje istarsko selo postali poslovog učitelja-pjevača, da kroz svu godinu jedino ponuđava ljudje pjevati "Jos Hrvatska ni j' propala" i "Liepa naša domovina", nebi hrvatska ideja mahom pokročila orijapskim korakom uprired. Svakako ne bi nazadoval, ali ja sam osvjeđen, da sve ono ne bi puno koristilo. Time ne htědoh reći, da pjevanje ne koristi, te prema tomu da odustajemo od posla, nego jedino samo to, da pjevanje neuplije na duh i endu mase naroda bez čvrste morale podloge; da nauka i pjevanje valja da uzporedo tek, te da smo naučen put kada je pjevajući misli; da jedino prosvjetljen narod kadra je pjesmu odusjevit za sve dobro i plemeno, sledeci glas pjesme. (Dalje slijedi.)

predstavnikom talijanske stranke kao najboljim prijateljem; i oni k njemu; tako isto stiće se on k stanovitim agitatorom i plaćenikom talijanske stranke, bilo su službenom odorom, bilo bez nje, i oni k njemu te zajednički rade. Je li to oznaka »umjerenе slavenske stranke?« — Kod posljednjih izbora za carevinsku vijeća bila su dva kandidata u petoj kuriji: dr. Legionja i dr. Bartoli. — Dr. Legionja je Hrvat, dr. Bartoli je Talijan. Dr. Legionja zna osim hrvatskog i talijanskog, dr. Bartoli nezna nego talijanskog. Dr. Legionja je miran i dosta umjeren, te nije nikad tajio Talijana u Istri niti kritio njime pravica; dr. Bartoli nit je miran niti umjeren, pošto taj siyko narodno pravo Hrvatom i u oblicu Slavenom Istre. Izbornici Veprijačke občine, na čelu njim njihov načelnik, dali su svoj glas dru. Bartoli proti dr. Legionji. Jeli to oznaka »umjerenoslavenske stranke u Istri?« — List »Il Piccolo« zauzimlje se za sadanjem uprava na Veprijaču kaža svoju, govoriti o njoj kao o svojoj, naziva stranku, koja u njoj vidi »nasnu stranku, »narodnu stranku. Jeli i to začini, da je na upravi u Veprijačkoj občini »umjerenu slavensku stranku?« Je li bilo »Il Piccolo« zastupa tu »slavensku umjerenu stranku?« Odgovorite na to gospodino o. kr. kotarski kapetan Alojziju Fabiani! Zaostano, da može biti još takvih predstavnika o. kr. oblasti u Istri, i da imaju drugih, koji im vjeruju.

U ostalom bila koja stranka nu upravi na Veprijaču i gdje mu drago, zaduđena i dužnost o. kr. političkih oblasti i njihovih predstavniku nije, da se za jednu ili za drugu zauzinja, nego da gledaju da se zakoni i prave vrši i sigurnost jamči napravu svih i svakomu.

Kakovala je u ostalom uprava u Veprijačkoj občini, to će se tek moći vidjeti i suditi. Za sad je nu juvu došlo, da občini Veprijački, odudar je občini nu četu Giovanni Andrejeić, plaćaju 50% nameta na drž. poreze, a da prije njega nisu plaćali novčića takvih nameta.

Lupežki napadaj.

Više od šest godina je gosp. Andrejeić imao punpljiv vlast u Veprijačkoj občini, uživajući takvou zaštitu od o. kr. kotarskoga poglavara Alojzija Fabiani-a, da je ovaj među ostalim prisilio u svoje vreme svojeg podčinjenogca, da nije smio tražiti zadovoljštine uvrđene i časti.

Nego u svu tu zaštitu počela mu je slava tamniti, i on u oči najnovijih izbora nebijše već tako staljan kako druge pute.

Na jedan put donesao je »Il Piccolo«, i još njeka krptima viest, da je Andrejeiću protrođeno do 80 hektolitara izvrtog domaćeg vina i da je imao tim do 3000 forinti škode. Ako je to istina, onda je to zlodjelo, koje odsudjuje svaki pušteni čovjek; i oblastim je sveta dužnost, da traže krivena i da ga po krivnji kazne. Mnogi misle, da se ono zlodjelo u obče dogodilo nije. Ne upustimo se u izražavanje toga. Je li se pak dogodilo ili nije, to su uželi njeki za povolj, te su upravo na lupežki način napali na »Hrvate«, imenito pak na velečastnoga gospodina župnika Veprijačkoga i velečastnoga gospodina kapelana Poljanskoga. Oblasti znadu za taj napadaj, i njihova bi sveta dužnost bila postupati proti onim, koji su ga tiskati i medju narod veljati.

Onim lupežkim napadajem nije se smjeralo na drugo nego pretravniti onu dvije gg. svećenika, i onraziti njih kau i sive svestne rođoljube pred nečim občinari, i djelovati na ove, da što iz poverđenoga čvrstva pravednosti, što iz usmisljaja do očetećenoga glasuju za talijansku stranku.

Sam izbor.

Izbori zastupstva obavili se dne 16. i 17. februara. Dne 16. biralj je tretje tjele, dne 17. pak drugo u jutro, prvo po podne.

Ljudi u Veprijačkoj občini su počeli dobrobitno progledavati i lučiti dobro od zla, istinu od laži, klevetu od obstojonosti. Ipak su naši tanci mislili, da nije još doba, da stupi k izborom u trećem i drugom tjele. Talijanska stranka birla je dakle sama u tih dva tjebla. Sudjelovanje nebijše veliko, pa se jo i tim pokazalo, da je potamnula slava Andrejeiću, toga četnika koli e. kr. kotarskoga poglavara Alojziju Fabiani-u toli njegovoga prijatelja dra. I. Krstića.

Nasi su postavili svoje kandidate samo u prvom izbornom tjele, i pobijedili su.

Osobitom radošću iztečemo, da je medju izabranim većelj, gospodin župnik Anton Elliner, komu je tim načinom sa strane izbornika dana najveća zadovoljština za

lupežki napadaj na njega. Osim njega izabrani su sve čestiti občinari I. Bašić, L. Blagari, I. Pošćić, Jurković i Pleterski. Čestitamo njim, i hvalimo svim onim, koji su jih svojim povjerenjem podstavili. Znat će se, što i kako su radi, i moć će se navratiti malo po malo na dobro.

Pripovjedaju, da je Andrejeićih rekao, da neće primiti nadelične časti, ako ne pobjedi njegova stranka u svih tri tjebla, ačko bude ma samo jedan »Hrvat« (sto reći jedan občin) svestan svoje narodnosti) izabran. Eto jih je. Neznamo zašto bi se začao pred njimi, ako je uprava zbilja tako uzorna, kakvom je opisuju.

Od 8 glasova, što jih je talijanska stranka dobila, pet su jih dali Nienci, Njeki Palm došao je već-koji mjesec, i radio za talijanskiju stranku. Za jednoga Niemenu svi se čudo, što je glasovao za tu stranku. Svi misle, da nije to učinio svoje volje, nego pod nečijim uplivom, i nečijim nagovorom.

Postupak odaslanika o. kr. političke kotarske oblasti.

C. kr. kotarsku političku oblast može poslati k izboru svoga odaslanika s nalogom, da pazi da se vrši zakon i izvrši mir i red (§ 20. obd. izb. reda za Istru).

Voloska e. kr. pol. kotarske oblast poslala je tame o. kr. komesaru barunu Reinleinu. Napadno bilo je, da je odaslanik esa. kr. vlado u svih službenjih, gdje su što pri-metnuli pristaže hrvatske stranke, zatusinio stanovništvo protivno njim, više nego li predstavljanju izborna komisija gosp. Andrejeić, koji je učinio utisak, da koraktno postupi, i više nego li članovi izborne komisije. Najnapadnije bilo je njegovo držanje kod dito »Baštinici Petrići«. To su dvoje sestre, jedun udovo druga udala i imajuća živa muža. Punonosno njihovu imao je jedan mal izbornik. Cim se je prikazao da se glasuje, pita ga je o. kr. povjerenik kotarske oblasti, da li ima dokaz, da su zbijaju one dvoje sestre baštinice pokojnoga Petrići. On je prikazao odaslu potvrdu e. kr. kotarskoga судa. Na to će komesar zajedno sa njekim članovima komisije, da odnosna pripomočne nevalju, jer da bi morao glasovati, pitanje živog djele sestre. Kod toga se je upirno na § 7. občinskoga izbornog reda. Taj paragraf govori o suvljastne i lastnici. Oni imaju samu jednu glas. Ako su oni, suvljastnici, supruzi živući u braku, onda vrši pravo izbora suprug. Inače imenjuju suvljastnicu jednoga između sebe ili jednoga trećega, da vrši pravo izbora u ime njihove. Sestre suvljastne nisu supruzi, nisu muž i žena, dakle nisu mogle glasovati ni jedna ni druga. One nisu mogle ovlastiti jedna drugu, da jedna u ime objiju glasuje. One su morale imenovati jednoga trećega, da vrši izbornu pravo u ime njihova. One su ga imenovale sa svim praviljima, ali ipak tuju nije komisiju pustili glasovati. Povjerenik o. kr. kotarske polit. oblasti nečemo da se tom nije protivio, nego je to zagovorio. On nije pazio, da se zakon vrši, nego je čak za-govarao, da se nevrši. Je li to učinio znajući ili neznanju, neznamo. Ako znajuće onda je dužnost predpostavljeni mu oblasti naložiti na, da bude nepristup, da se drži zakona, da čini vršiti zakon. Ako nezna-juće, onda negi će čini naučiti zakon.

Nasi su izrazili želju, da se predhodno ustanoviti uru kad ima izbor svesni, odnosno u kada najzadala imadu se izbornici sakupiti i odati svoj glas. Ni tonu se nije zadovoljilo. Možda se nije sad u moglo.

Ali prije se je moglo. Radi ure svršetka izbora dogodilo su se u raznih občinali mnoge nepodobnosti. Občinski načelnici, koji

znaajući to i želeći, da idu sve u redu, ustanavljaju jih, te tako onemogućuju ona njekje nepodobnosti. U ostalom takovili nebijše, nit bilo mogući u I. izbornom tjele

cod Veprijačkih izbora.

Mir i red.

Od kada je talijanska stranka stupila u djelotvorno u Voloskom kotaru, otdat jo i tom kotaru svakojakih nemira i nereda, osobnih napadaja i oštećenja onih, koji su si svjestni svoje narodnosti, naylorstvo pusti sveceniku. I negovore o grijanju i lupežki napadajih na naše ljudi u tiskovih plaćenib od Talijana, a pred očima e. kr. kotarske političke oblasti, u obče, da dozovemo samu u pamet ovrednu po-knjinoga kapelana Poljanskoga Frana Zupana, počinjenu mu od Andrejeića prilikom kad je isao k boloniju sa svetočajstvom; napadaje na istoga kapelana u njegovom stanu; napadaje na naše druge Veprijačke občinare; posjećuje lozu bivšem Veprijačkom župniku Miju Legioniju i Matu Blagaru Feretiću. Pristaže talijanske stranke, da svrne svoj pogled na ovdeješiju gajili upravu, pa da dovrine svojim Benjami-

nom.

I za nejnovijih izbora u občini Ve-

prinjatičkoj bilo je toga.

U samoj izbornoj dvorani je jedan talijanski občinski savjetnik ugrožavao naše izbornike kači tajdinac. Kad je naši izbornici prvič tjele išli k izboru iz kuće Ivana Bašića bili su izviđani i opšorani.

Za njima se je i još bilo, i jedno jo

gospodin župnik zadje.

Kad su se na večernjak i izbornici i prijatelji njim na Poljane vratali kući, bili su ponovno kamenjem napadnuti. Kad je već gosp. kapelan Poljanski, vrativ se s izbora, bio kod kuće, izpalio jetek izvana pušku kroatu olovom, koje je kroz staklo prodrlo u vrata, za kojim je sjedio okolo stola domaćina sa prijatelji i znane.

Proti onim kod izbora dolii, koji su naši izviđali i psovali, morali su naši upozoriti o. kr. povjerenik kotarske oblasti.

Oni gori u Poljani bili su u ebi bez ikakve zaštite. Poslije čestih napadaju na naše u posljednjoj dobi u Veprijačkoj ob-

dini, poslije se je župnika i kapelana proglasilo u odi izbora kuo grebežljive vukove

i kao one, koji su vriedni svakoga prezira;

poslije napadaju na naše kad su isli k izboru i to u sredinu biela dana. - nisu li za-ljubljivali i najprimitivniji obziri na mir i red, na osobnu sigurnost, poduzeti shodan, da mogu sigurno doći kući i da mogu biti sigurni u svojih stanovni osobita rečena dvojica svećenika?! Sto se je učinilo za njihovu zaštitu?! Sad de se valjda tražiti zlotovere, po aye priliči uzladi.

Eto, dokle se je već došlo u kotaru Voloskom u malo godinu! Dajemo ovo na znanje Njegovoj preuzvremenosti gospodinu o. kr. umjetničkog grofa Goessu.

C. kr. umjetničkovo imao već više utoka ili pritužbi proti postupku o. kr. kotarskoga glavarstva na Voloskom za rizicu.

Nedavno pretraživalo se je upravu o. kr. kotarskoga suda na Voloskom. Ne-znamo s koliko razloga. Znamo pak, da mnogi, koji poznaju koliko toliko upravu o. kr. kotarskoga glavarstva na Voloskom, vele, da bi bila skrajna doba, da se ta uprava strogo, pravedno, nepristrano iz-pita; i to u interesu reda i mira, prava i zakona.

Danovo pretraživalo se je upravu o. kr. kotarskoga suda na Voloskom. Ne-znamo s koliko razloga. Znamo pak, da mnogi, koji poznaju koliko toliko upravu o. kr. kotarskoga glavarstva na Voloskom, vele, da bi bila skrajna doba, da se ta uprava strogo, pravedno, nepristrano iz-pita; i to u interesu reda i mira, prava i zakona.

Gospodine uređuća! Biti će tako dobiti, te nam odstupiti malo prostora u nekoliko brojeva Vašeg členjenog lista, da Vam očitamo uzoranu upravu talijanskih pristaša u občini Boljun. Znamo, da imate dosta gradiva za tisak, i to sasvim ozbiljnu i važnu, u ne »trica i kućina«, s toga biti čemu što moguće kreni.

Predsjednik, o kojem članimo cijenjene či-tatelje upoznati, vrlo je važan; tiče se nas od talijanske klake da ruba propasti dovedene občine. Sreću mi boli, kada mo-ramo se ovakvimi stvari na vidjelo. Volili bismo imati nego pisati, ali nemozemo.

Bili bismo sručivali, ogričivali bi se o česti tudi gricu. Bili bismo već davno o tom pisali, ali smo očekivali, da će krvato spoznati svoju nepravdu i učiniti svoju dužnost. Prevarisimo se. Stvar, o kojoj Vam komimo pisati, nalazi se već uslijed zaključka sudsadržajnog oče, zastupstva u rukama državne upravne i skrbni.

7. Poslovno se prilaže za Sušnjevicu 15. priloga (specifika) od g. 1889—1896. ti prilizi su važni, neka se s toga čuvaju. — prilizi su našim imenom podpisani i to olovkom.

Paz, 27. septembra 1896.

Spomenic
k pregleđanju računa mještane občine Boljun
od god. 1889—1896,

Podpisani pregleđali su račune občinske od godine 1889—1896, što su bolje mogli.

K pregleđanju uslobodjavaju se sli-

deće opazke dometnuti:-
1. Računi u obče nisu bili vodjeni redovito, ni za pravo rekuči račune te ne bi imalo niti prinati, ačko ne iz drugoga razloga, a to iz toga, što manjkaju svi prilizi.

2. Svi izdatei i prihodi, koji se na-slanjanju na jednu »specifiku«, nesmiju se priznati dok se ta specifika (koja se ima prije proresetati) ne prilaze.

3. Glavnice občinske su za likvidirati i za uznadžiti, od kada do kada su plaćene kamatu, što se sve iz računa ne može razabrati.

4. Občina nije nikomu ništa dužna za posudjenje novaca, jer se to iz računa nemože razabrat.

5. Računi občine Sušnjevice nemogu se zaključiti, jer niti prihod niti razvod nije jašan; name se čini, da bi državno, odvjetništvo tu stvar najbolje razjasnilo.

6. Računovodj je imao se pozvati na odgovornost radi zamarenosti službene dužnosti i skrbni.

7. Poslovno se prilaže za Sušnjevicu 15. priloga (specifika) od g. 1889—1896. ti prilizi su važni, neka se s toga čuvaju. — prilizi su našim imenom podpisani i to olovkom.

Paz, 27. septembra 1896.
Fran Stefanuti, revizor, v. r.
Hugo Steindl, revizor, m. p.

Predsjednik Feliks Faure.

Naglom smrti preminuo je dne 16. t. m. predsjednik francuske republike Feliks Faure (For.) O preranoj smrti tog početnjaka, i o zadnjih trenutcima njegova života, imadmo slijeće viesti.

Predsjednik republike Feliks Faure onesvestio se je danas 16. t. m. u 7 sati na večer u svom kabinetu, te je pao s stolice na zemlju. Na brzu mu ruku postavio pijavice i privlaže profesora Lange-a i gne-a. Unatoč svim upotrebljenim sredstvima nije poslo za rukom, da se predsjednik opet osvetisti, te su licenici u 10 sati na večer ustanovili, da je Faure umro s održanim kapi.

U Parizu 17. februara. Faure je umro u 10 sati na večer u prisutnosti svoje obitelji i ministra predsjednika Dupuya.

Sve su oblasti obavještene o smrti. Pogovara se, da bira predsjednika. Kao kandidati se spominju: Dupuy, Loubet, Melchior i Deschanel.

U Parizu, 17. februara. Depesa, kojom je ministar-predsjednik Dupuy objavio svim prefektima i podprefektom smrt predsjednika Faure, glasi: »Sili ne žalostnu dužnost, da Vam prihodim smrt predsjednika Faure, koji je sinuo u 10 sati od kapi preminuo. Izvolite poprimiti sve mјere, da občinstvu bezočno i bezvještano prihvate vist o gubitku, koji je zadesio republiku. Vladu se nuda povodom ovog žalostnog dogodjaja Vašo podpunoj podrški.«

Daljnji okružnicom poziva ministar-predsjednik sve prefekte i podprefekte, da uzađaju na svojih mjestih. Predsjednik Faure je poseve nenađano umro. Zadnjih dana nije se ni malo udaljio od svog običajnog života; samo je potužio na slabost u nogama, koje da ga težko nose. Preklijnje ostavio je svoj kabinet u obično vrijeme. Jučer je u jutro ustao u 6 sati,

